

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ІНСТИТУТУ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ НАН України
професор, доктор біологічних наук,

 О.Ю. Петренко

«24» вересня 2021 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації

ГЛАДКИХ Федора Володимировича

на тему: **«Застосування кріоекстракту плаценти для корекції
ульцерогенної дії нестероїдних протизапальних засобів
(експериментальне дослідження)»**

на здобуття наукового ступеня доктора філософії

з галузі знань **22 – Охорона здоров'я**

за спеціальністю **222 – Медицина**

ВИТЯГ
з протоколу № 16 розширеного фахового семінару
відділу експериментальної кріомедицини
Інституту проблем кріобіології і кріомедицини
Національної академії наук України
від 22 вересня 2021 року

ГОЛОВУЮЧИЙ: к. б. н., ст. н. с. БЄЛОЧКІНА Ірина Владиславівна
ПРИСУТНІ:

співробітники відділу експериментальної кріомедицини:

ст. досл., к. мед. н., в. о. зав. відділу	ЧИЖ Микола Олексійович (<i>науковий керівник</i>)
д. б. н., пров. н. с.	ГАЛЬЧЕНКО Сергій Євгенович
к. мед. н., ст. н. с.	КОВАЛЬОВ Геннадій Олександрович
к. мед. н., м. н. с.	МАНЧЕНКО Анна Олександрівна
к. б. н., ст. н. с.	СЛЕТА Ірина Вадимівна
н. с.	МИХАЙЛОВА Ірина Павлівна

співробітники інших відділів ІПКіК НАН України:

професор, д. мед. н., в. о. заступника директора з наукової роботи	ПРОКОПЮК Ольга Степанівна
ст. н. с., д. мед. н., зав. відділу кріофізіології	БАБІЙЧУК Владислав Георгійович (<i>рецензент</i>)
ст. н. с., д. мед. н., в. о. зав. відділу кріоендокринології	ЛЕГАЧ Євген Іванович (<i>рецензент</i>)
проф., д. мед. н., зав. лабораторії кріопротекторів	КОМПАНІЄЦЬ Антоніна Михайлівна
ст. н. с., д. б. н., зав. лабораторії кріоморфології	РЄПІН Микола Васильович
ст. н. с., д. б. н., зав. відділу кріобіології системи репродукції	ПЕТРУШКО Марина Павлівна
ст. н. с., к. мед. н., зав. відділу кріомікробіології	ВИСЕКАНЦЕВ Ігор Павлович
к. мед. н., ст. н. с. відділу кріобіології системи репродукції	ЮХТА Марія Іванівна
к. б. н., ст. н. с. відділу кріопатофізіології і імунології	ДУБРАВА Тетяна Георгіївна
к. б. н., ст. н. с. відділ біохімії холодової адаптації	ЩЕНЯВСЬКИЙ Іван Йосипович
к. б. н., ст. н. с. відділу кріоморфології	МАРЧЕНКО Лариса Миколаївна
к. б. н., ст. н. с. відділу кріоморфології	ГОВОРУХА Тетяна Петрівна
к. б. н., ст. н. с. відділу кріоморфології	СТРОНА Віра Іванівна

фахівці з інших наукових установ, лікувальних закладів та ЗВО:

проф., д. мед. н., завідувач кафедри патологічної анатомії Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова МОЗ України	ВЕРНИГОРОДСЬКИЙ Сергій Вікторович
проф., д. мед. н., професор кафедри фармакології та фармакотерапії Національного фармацевтичного університету МОЗ України	ДЕРИМЕДВІДЬ Людмила Віталіївна
проф., д. мед. н., завідувача кафедри внутрішньої медицини № 1 Харківського національного медичного університету МОЗ України	ЖЕЛЕЗНЯКОВА Наталя Мерабівна
д. мед. н., доцент кафедри внутрішньої медицини № 2 Тернопільського національного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України	КОМОРОВСЬКИЙ Роман Ростиславович
медичний директор з неонатологічної допомоги КНП «Чернівецький обласний перинатальний центр»	КОШУРБА Ілля Васильович

Усього було присутньо: 25 осіб з галузі знань.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: Попередня експертиза дисертаційної роботи *ГЛАДКИХ Федора Володимировича «Застосування кріоекстракту плаценти для корекції ульцерогенної дії нестероїдних протизапальних засобів (експериментальне дослідження)»*, що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – Охорона здоров'я за спеціальністю 222 – Медицина. Обговорення представлених результатів.

Тему дисертаційної роботи «Застосування кріоекстракту плаценти для корекції ульцерогенної дії нестероїдних протизапальних засобів (експериментальне дослідження)» затверджено на засіданні вченої ради ІПКіК НАН України (витяг з протоколу засідання Вченої ради ІПКіК НАН України № 2 від 16 грудня 2019 р. про затвердження теми, витяг з протоколу засідання Вченої ради ІПКіК НАН України № 4 від 16 березня 2020 р. про зміну теми дисертаційного дослідження).

Науковим керівником призначено кандидата медичних наук, старшого дослідника ЧИЖА Миколу Олексійовича, виконуючого обов'язки завідувача відділу експериментальної кріомедицини Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України.

СЛУХАЛИ:

Доповідь здобувача *ГЛАДКИХ Федора Володимировича* за матеріалами дисертаційної роботи «Застосування кріоекстракту плаценти для корекції ульцерогенної дії нестероїдних протизапальних засобів (експериментальне дослідження)», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – Охорона здоров'я за спеціальністю 222 – Медицина.

ВИСТУПИЛИ:

Поставили запитання:

- д. мед. н., професор кафедри фармакології та фармакотерапії Національного фармацевтичного університету МОЗ України Деримедвідь Л.В.;
- ст. н. с., к. мед. н., зав. відділу кріомікробіології ІПКіК України Висеканцев І.П.;
- д. мед. н., доцент кафедри внутрішньої медицини № 2 Тернопільського національного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України Коморовський Р.Р.;
- к. б. н., ст. н. с. відділу кріопатофізіології ІПКіК НАН України Дубрава Т.Г.

Рецензенти:

- (1) д. мед. н., ст. н. с. Бабійчук В.Г., зав. відділу кріофізіології ІПКіК НАН України (*відгук позитивний*);
- (2) д. мед. н., ст. н. с. Легач Є.І., в. о. зав. відділу кріоендокринології ІПКіК НАН України (*відгук позитивний*).

Науковий керівник: к. мед. н., ст. досл. Чиж М.О., в. о. завідувача відділу експериментальної кріомедицини ІПКіК НАН України (*відгук позитивний*).

Взяли участь у обговоренні роботи:

- к. мед. н., ст. н. с., зав. відділу кріомікробіології ІПКіК НАН України Висеканцев І.П. (*виступ позитивний*);
- д. мед. н., доцент кафедри внутрішньої медицини № 2 Тернопільського національного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України Коморовський Р.Р. (*виступ позитивний*).

УХВАЛИЛИ:

На підставі попередньої експертизи дисертаційної роботи, доповіді здобувача, запитань присутніх та відповідей здобувача, обговорення учасниками засідання основних положень дисертації та виступів наукового керівника й рецензентів прийняти такий висновок щодо дисертаційної роботи **ГЛАДКИХ Федора Володимировича** «Застосування кріоекстракту плаценти для корекції ульцерогенної дії нестероїдних протизапальних засобів (експериментальне дослідження)».

ВИСНОВОК
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації
ГЛАДКИХ Федора Володимировича
на тему: «Застосування кріоекстракту плаценти для корекції
ульцерогенної дії нестероїдних протизапальних засобів
(експериментальне дослідження)»
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
з галузі знань 22 – Охорона здоров'я
за спеціальністю 222 – Медицина

1. Актуальність теми дослідження.

Нестероїдні протизапальні засоби (НПЗЗ) належать до найуживаніших лікарських засобів, проте широкому використанню НПЗЗ нерідко заважає низка серйозних побічних ефектів (в першу чергу ульцерогенність), які доволі часто змушують припиняти лікування препаратами даної групи. Основними серед них є гастро-, нефро- і гепатотоксичність. Так у США смертність від НПЗЗ-індукованих вражень шлунково-кишкового тракту займає 15 місце серед основних причин смерті та близька за рівнем до смертності від СНІДу.

Аналіз літературних джерел показав, що неселективні НПЗЗ володіють високою ульцерогенною дією на слизову оболонку гастродуоденальної зони. Серед них оксиками (піроксикам), кетопрофен, толметин, індометацин володіють найбільшою пошкоджуючою дією, а похідні пропіонової кислоти (ібупрофен) – найменшою. Застосування високоселективних інгібіторів циклооксигенази другого типу (ЦОГ-2) – целекоксибу, рофекоксибу та ін., знижує частоту гастроінтестинальних ускладнень, проте, інгібуючи утворення простагліну, вони здатні зрушувати баланс між вмістом простагліну і тромбоксану на користь останнього, котрий виступає протромботичним фактором, в результаті чого й розвиваються кардіоваскулярні порушення, включаючи інфаркт міокарду. Селективні ж інгібітори ЦОГ-2 збільшують ризик розвитку ниркової недостатності, через зниження клубочкової фільтрації та уповільнення реабсорбції натрію. Крім того на сьогоднішній день ведеться інтенсивний пошук шляхів потенціювання терапевтичних ефектів (зокрема протизапального та знеболюючого), а також підвищення безпечності НПЗЗ.

У якості засобу корекції НПЗЗ-індукованої гастропатії пропонується кріоконсервований екстракт плаценти (КЕП). В наукових роботах співробітників Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України отримано переконливі дані, що КЕП виступає високоактивним модулятором фізіологічних функцій та сприяє підтримці тканинного гомеостазу. Результати експериментальних і клінічних досліджень показали ефективність застосування похідних плаценти при цукровому діабеті, виразковій хворобі шлунка, генералізованому парадонтиті, опіках, нейропатіях, безплідді,

передчасному виснаженні яєчників, клімактеричному синдромі. Механізм дії похідних плаценти пов'язують з наявністю у них комплексу біологічно активних речовин, які відповідають першим хвилинам життя людини, забезпечують розвиток, становлення, а також відновлення органів, систем і організму в цілому.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами.

Робота *ГЛАДКИХ Федора Володимировича* виконана в рамках відомчої науково-дослідної роботи (НДР) відділу експериментальної кріомедицини «Деструктивні та відновні процеси в тканинах *in vivo* після дії низьких температур та біологічно активних речовин» (шифр 2.2.6.113, номер державної реєстрації 0117U001049, термін виконання: 2017–2021 рр., науковий керівник НДР – в.о.завідувача відділу експериментальної кріомедицини ІПКіК НАН України, к. мед. н., старший дослідник Чиж М.О.), де автор самостійно виконував окремі розділи.

3. Наукова новизна отриманих результатів.

Здобувачем *ГЛАДКИХ Федором Володимировичем* вперше встановлено наявність противиразкової активності у КЕП. Вивчено механізми противиразкової активності КЕП за умов різних (профілактичного, лікувального, лікувально-профілактичного) режимів введення у інтактних тварин та на тлі ад'ювантного артриту у щурів. Розширено уявлення про вплив КЕП на функціональний стан шлунково-кишкового тракту (нормалізація кислотності шлункового соку, зниження НПЗЗ-асоційованої гіпермоторики), на НПЗЗ-індукований апоптоз епітеліоцитів слизової оболонки шлунку, а також вплив на антипроліферативну дію НПЗЗ на шлунковий епітелій, в тому числі за рахунок забезпечення адекватної трофіки слизової оболонки через підвищення рівня метаболітів NO в слизовій оболонці шлунку і, відповідно, підтримку тону судин.

Вперше отримано наукові дані щодо модифікації протизапальної та анальгетичної активності НПЗЗ під впливом КЕП при їх комбінованому застосуванні. Отримано нові дані про механізми протизапальної активності КЕП та НПЗЗ при їх комбінованому застосуванні, а саме встановлено підвищення протизапального ефекту за рахунок інгібування ліпооксигеназного шляху метаболізму арахідонової кислоти досліджуваним кріоекстрактом.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Доведено підвищення терапевтичної ефективності нестероїдних протизапальних засобів при експериментальному ревматоїдному артриті на тлі їх комбінованого застосування з кріоконсервованим екстрактом плаценти.

Встановлена ентеро- та колонопротективна активність КЕП є його цінною терапевтичною перевагою над існуючими на сьогоднішній день противиразковими препаратами.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що викладені в дисертаційному дослідженні положення, мають теоретико-прикладну спрямованість і можуть бути використані у:

- *освітньому процесі* – як основа для розширення відомостей про сучасні противиразкові та протизапальні лікарські засоби у викладанні фармакології, клінічної фармакології та внутрішньої медицини, зокрема гастроентерології, та ревматології, впровадженням отриманих відомостей у науковий процес відповідних кафедр медичних та фармацевтичних закладів вищої освіти ;

- *практичній діяльності закладів охорони здоров'я* щодо розширення показань до медичного застосування КЕП;

- *науково-дослідній діяльності* – для проведення подальших поглиблених наукових досліджень противиразкового та протизапального ефектів КЕП.

У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків, запропонованих особисто здобувачем.

5. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності.

Розглянувши звіт щодо перевірки на плагіат, рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота *ГЛАДКИХ Ф.В.* «Застосування кріоекстракту плаценти для корекції ульцерогенної дії нестероїдних протизапальних засобів (експериментальне дослідження)» є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

6. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації.

Всі експериментальні дослідження над лабораторними тваринами виконано з урахуванням вимог належної лабораторної практики «GLP» (Good Laboratory Practice), відображених в настанові «Лікарські засоби. Належна лабораторна практика», затвердженої Законом України наказом МОЗ України № 95 від 16 лютого 2009 р. і з дотриманням основних положень Конвенції Ради Європи про охорону хребетних тварин, що використовуються в експериментах та в інших наукових цілях від 18 березня 1986 р., Директиви Європейського парламенту та Ради ЄС 2010/63/ЄС від 22 вересня 2010 р. про захист тварин, які використовуються для наукових цілей, наказу МОЗ України від 14 грудня 2009 р. № 944 «Про затвердження Порядку проведення доклінічного вивчення лікарських засобів та експертизи матеріалів доклінічного вивчення лікарських засобів», Закону України від 21 лютого 2006 р. № 3447-IV «Про захист тварин від жорстокого поводження».

Комплексну програму досліджень дисертаційної роботи *ГЛАДКИХ Ф.В.* розглянуто та погоджено Комітетом з біоетики при ІПКіК НАН України (витяг з Протоколу № 2 від 11 березня 2020 р., витяг з Протоколу № 4 від 16 вересня 2021 р.) тому рецензенти зробили висновок, що проведене дослідження відповідає діючому законодавству України, вітчизняним та міжнародним біоетичним нормам.

7. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Дисертаційна робота викладена державною мовою, якою здобувач володіє досконало. Матеріали дисертації викладено з дотриманням норм наукового стилю: точність, ясність, логічність, об'єктивність; між послідовними частинами дисертації наявний чіткий причинно-наслідковий зв'язок. Дисертацію написано з правильним вживанням фахової термінології. Спосіб подання матеріалів дослідження, наукових положень дисертації, висновків та рекомендацій забезпечують доступність їх сприйняття.

8. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Наукові положення, висновки та рекомендації є результатом, виконаних здобувачем досліджень. Здобувачем вирішені наукові завдання, які поставлені в роботі. Достовірність отриманих теоретичних та практичних розробок визначається детально продуманою логікою досліджень, використанням сучасних методів дослідження (патофізіологічних – для відтворення НПЗЗ-індукованого ураження шлунково-кишкового тракту (ШКТ), запальних (гострого альтеративного запалення, гострого ексудативного запалення, хронічного проліферативного запалення, ад'ювантного артриту) та ноцицептивних процесів; онкометричних – при дослідженні протизапальної активності на моделі карагенінового та зимозанового запалення кінцівки, а також при ад'ювантному артриті у щурів; планіметричних – при оцінці антиальтеративної активності на моделі гострого альтеративного запалення; макроскопічних – для оцінки стану слизової оболонки ШКТ щурів; патоморфологічних та імуногістохімічних – при дослідженні стану слизової оболонки шлунку; гематологічних та біохімічних – при дослідженні змін з боку крові та гомогенатів слизової оболонки шлунку), значним обсягом експериментальної роботи та методами статистичної обробки результатів із застосуванням математичних методів аналізу. Викладене вище переконливо доводить, що наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані *ГЛАДКИХ Ф.В.*, є обґрунтованими й достовірними.

9. Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі.

Дисертація є самостійним закінченим науковим дослідженням автора. Дисертантом визначено основний напрям, мету та завдання дослідження; складено план роботи та розроблені її основні теоретичні і практичні положення. Автором проведено аналіз вітчизняних та закордонних публікацій за напрямом дослідження. Здобувачем самостійно проведено статистичне опрацювання первинних даних за допомогою стандартних статистичних методів і викладено в матеріалах дисертації у вигляді таблиць та графіків. Самостійно написані розділи дисертації. Дисертант спільно з науковим керівником сформулював основні положення та висновки роботи.

Підготовлено публікації за матеріалами дисертаційної роботи у періодичних фахових наукових виданнях. У роботах, опублікованих у співавторстві з науковим керівником к. мед. н., ст. досл. Чиж М.О., к. мед. н., мол. наук. співроб. Манченко А.О., к. б. н., ст. наук. співроб. Белочкіною І.В., к. б. н., ст. наук. співроб. Слетою І.В. та наук. співроб. Михайловою І.П. особистий внесок здобувача є переважаючим.

10. Перелік публікацій за темою дисертації з зазначенням особистого внеску здобувача.

За темою дисертації опубліковано 33 наукові праці, у тому числі 10 статей, з яких 3 – у рецензованих фахових періодичних виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз Scopus та/або Web of Science Core Collection (у тому числі 2 – у закордонних виданнях Q3 за класифікацією Scimago Journal & Country Rank), 7 статей – у рецензованих фахових періодичних виданнях України за спеціальністю «222 – Медицина» категорії Б (1 – у електронному виданні), 1 стаття у закордонному збірнику конференції та 23 тези (у тому числі 5 – у збірниках закордонних конференцій та 18 – у збірниках тез вітчизняних науково-практичних заходів). Одноосібно опубліковано 4 статті (1 – у закордонному виданні).

ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ ПРАЦЬ, ОПУБЛІКОВАНИХ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

*Статті у рецензованих фахових періодичних виданнях України,
включених до міжнародних наукометричних баз Scopus
або Web of Science Core Collection*

1. **Гладких ФВ, Чиж МО.** Модуляція мелоксикам-індукованих змін секреторної та моторної активності шлунка шляхом застосування кріоекстракту плаценти. *Праці Наукового Товариства ім. Т. Г. Шевченка. Медичні науки.* 2021; 64 (1): 84–94. DOI: <https://doi.org/10.25040/10.25040/ntsh2021.01.08>. Режим доступу: <https://mspss.org.ua/index.php/journal/article/view/400> (Видання категорії Б. Входить до міжнародної наукометричної бази Scopus).

Статті в іноземних рецензованих періодичних виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз Scopus або Web of Science Core Collection

2. **Hladkykh FV**, Chyzh MO, Manchenko AO, Belochkina IV, Mikhailova IP. Effect of cryopreserved placenta extract on some biochemical indices of therapeutic efficiency and toxicity of diclofenac sodium in adjuvant-induced experimental arthritis. *Pharmacy & Pharmacology*. 2021; 9 (4): 278–93. DOI: <https://doi.org/10.19163/2307-9266-2021-9-4-278-293>. Режим доступу: <https://www.pharmpharm.ru/jour/article/view/879> (Видання входить до міжнародних наукометричних баз Scopus (Q3 за класифікацією Scimago Journal & Country Rank) та Web of Science Core Collection).
3. **Hladkykh FV**. The effect of meloxicam and cryopreserved placenta extract on initial inflammatory response – an experimental study. *Ceska a Slovenska Farmacie*. 2021; 70: 179–85. (Видання входить до міжнародної наукометричної бази Scopus (Q3 за класифікацією Scimago Journal & Country Rank)).

Статті у рецензованих фахових періодичних виданнях України

4. **Гладких ФВ**, Чиж МО. Нестероїдні протизапальні засоби: сучасне уявлення про механізми ушкодження травного тракту, недоліки препаратів патогенетичного лікування та перспективи біологічної терапії НПЗЗ-індукованої езофагогастроентероколонопатії. *Гастроентерологія*. 2020; 4: 253–66. DOI: <https://doi.org/10.22141/2308-2097.54.4.2020.216714> (Видання категорії Б).
5. **Гладких ФВ**. Макроскопічна оцінка протективної дії кріоконсервованого екстракту плаценти при ібупрофен-індукованій гастроентероколонопатії. *Гастроентерологія*. 2021; 55 (3): 25–32. DOI: <https://doi.org/10.22141/2308-2097.55.3.2021.241587> (Видання категорії Б).
6. **Гладких ФВ**. Експериментальне дослідження впливу кріоконсервованого екстракту плаценти на протизапальну активність диклофенаку натрію. *Innovative Biosystems and Bioengineering*. 2021; 5 (3): 144–52. DOI: <https://doi.org/10.20535/ibb.2021.5.3.237505>. Режим доступу: <http://ibb.kpi.ua/article/view/237505> (Видання категорії Б).
7. **Гладких ФВ**. Оцінка лікувального ефекту комбінованого застосування кріоконсервованого екстракту плаценти та диклофенаку натрію при експериментальному ревматоїдному артриті за гематологічними показниками. *Медицина України*. 2021; 17 (3): 15–21. DOI: <https://doi.org/10.32345/2664-4738.3.2021.02> (Видання категорії Б).

8. **Гладких ФВ**, Чиж МО. Антиульцерогенна дія кріоконсервованого екстракту плаценти та ефект впливу низьких температур при ушкодженні травного тракту диклофенаком натрію в експерименті. *Східноукраїнський медичний журнал*. 2021; 9 (3) 284–94. DOI: [https://doi.org/10.21272/eumj.2021;9\(3\):284-294](https://doi.org/10.21272/eumj.2021;9(3):284-294). Режим доступу: <https://eumj.med.sumdu.edu.ua/index.php/journal/article/view/199> (Видання категорії Б).
9. **Гладких ФВ**, Чиж МО. Характеристика механізмів протизапальної дії кріоконсервованого екстракту плаценти та диклофенаку натрію за їх нарізного введення. *Сучасні медичні технології*. 2021; 3 (50): 41–7 DOI: [https://doi.org/10.34287/ММТ.3\(50\).2021.8](https://doi.org/10.34287/ММТ.3(50).2021.8) (Видання категорії Б).

Статті у збірках матеріалів конференцій

10. **Гладких ФВ**, Чиж НА. Механизмы защиты слизистой оболочки желудка в условиях применения криоэкстракта плаценты при диклофенак-индуцированной гастропатии. *Сборник материалов сателитной дистанционной научно-практической конференции студентов и молодых учёных «Фундаментальная наука в современной медицине – 2021»*; 2021; Мінськ. Мінськ: Заклад освіти «Білоруський державний медичний університет»; 2021, с. 436–40.

Наукові праці, які засвідчують апробацію дисертації

Тези в іноземних збірниках

11. **Гладких ФВ**, Чиж НА. Слета ИВ. Исследование гастропротекторной активности криоконсервированного экстракта плаценты при ибупрофен-индуцированном поражении желудка в эксперименте. *Материалы VII Республиканской научно-практической конференция молодых ученых «Современные достижения молодых учёных в медицине – 2020»*; 2020 Листопад 27; Гродно. Гродно: Заклад освіти «Гродненський державний медичний університет»; 2020, с. 57–60.
12. **Гладких ФВ**, Чиж НА. Макроскопическая оценка влияния криоконсервированного экстракта плаценты на состояние дистальных отделов желудочно-кишечного тракта на модели ибупрофен-индуцированного язвенного генеза. *Материалы итоговой научно-практической конференции Гродненского государственного медицинского университета «Актуальные проблемы медицины»*; 2021 Січень 28–29; Гродно. Гродно: Заклад освіти «Гродненський державний медичний університет»; 2021, с. 191–5.

13. **Гладких ФВ.** Моторно-эвакуаторная активность желудка на фоне введения диклофенака натрия и криоконсервированного экстракта плаценты. *Материалы LXXIV Международной научно-практической конференции студентов и молодых учёных «Актуальные проблемы современной медицины и фармации – 2021»*; 2021 Квітень 15–17; Мінськ. Мінськ: Заклад освіти «Білоруський державний медичний університет»; 2021, с. 172.
14. **Гладких ФВ.** Анемический синдром как индикатор противовоспалительной активности диклофенака натрия и криоконсервированного экстракта плаценты. *Материалы 73 научно-практической конференции студентов и молодых учёных «Актуальные вопросы современной медицины и фармации»*; 2021 Квітень 21–22; Вітебськ. Вітебськ: Вітебський державний ордена Дружби народів медичний університет; 2021, с. 726–30.
15. **Нладkykh FV, Chyzh MO.** The effect of cryoirrigation and cryopreserved placenta extract on the content of nitrogen monoxide in the gastric mucosa in rats with diclofenac sodium-induced gastropathy. *The 58-th Annual Meeting of the Society for Cryobiology «CRYO 2021»*, 21–23 July, Chicago. 2021; Chicago. USA, 2021. p. 97–8.

Тези у виданнях України

16. **Гладких ФВ, Чиж МО.** Вплив диклофенаку натрію та його нарізного введення з кріоекстрактом плаценти на функціональний стан білкового обміну в слизовій оболонці шлунка на моделі ад'ювантного артриту у щурів. *Матеріали 81 міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених 81st LYSICon = 81-st Lviv Young Scientist International Conference*; 2020 Жовтень 21–23; Львів. Львів: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького; 2020, с. 166–7.
17. **Гладких ФВ, Манченко АО, Белочкіна ІВ.** Дослідження аналгетичної активності диклофенаку натрію на тлі застосування кріоконсервованого екстракту плаценти у щурів з ад'ювантним артритом. *Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених з міжнародною участю «Актуальні питання клінічної медицини»*; 2020 Листопад 20; Запоріжжя. Запоріжжя: Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України; 2020, с. 49–51.
18. **Гладких ФВ, Белочкіна ІВ, Манченко АО.** Онкометрична оцінка впливу кріоекстракту плаценти на протизапальну активність диклофенаку натрію при експериментальному ревматоїдному артриті. *Український науково-медичний молодіжний журнал. Матеріали міжнародної конференції молодих науковців 2020 «Annual young medical scientists conference – AYMSConf 2020»*; 2020 Листопад 26–27; Київ. Київ:

Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця МОЗ України; 2020, с. 9.

19. **Гладких ФВ**, Чиж МО, Белочкіна ІВ. Вивчення гастропротективної активності кріоконсервованого екстракту плаценти на моделі гастропатії, індукованої ацетилсаліциловою кислотою у щурів. *Матеріали міжнародної дистанційної науково-практичної конференції «Modern approach of experimental and preclinical pharmacology»*; 2021 Лютий 19; Харків. Харків: Національний фармацевтичний університет МОЗ України; 2021, с. 72–4.
20. **Гладких ФВ**, Чиж МО, Манченко АО. Модуляція антиоксидантно-прооксидантного гомеостазу у слизовій оболонці шлунка як механізм противиразкової активності кріоконсервованого екстракту плаценти. *Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії та призначення лікарських засобів»*; 2021 Березня 11–12; Харків. Харків: Національний фармацевтичний університет МОЗ України; 2021, с. 309–11.
21. **Гладких ФВ**, Михайлова ІП, Манченко АО. Вплив диклофенаку натрію та його комбінації з кріоконсервованим екстрактом плаценти на ліпідний баланс в сироватці крові при експериментальному ревматоїдному артриті. *Матеріали XXVII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів «Topical issues of new medicines development»*; 2021 Березня 18–19; Харків. Харків: Національний фармацевтичний університет МОЗ України; 2021, с. 272–3.
22. **Гладких ФВ**, Белочкіна ІВ, Манченко АО. Проліферативна активність епітеліоцитів слизової оболонки шлунка на тлі застосування кріоекстракту плаценти при диклофенак натрій-індукованій гастропатії у щурів. *Матеріали 90-ї науково-практичної конференції студентів та молодих вчених із міжнародною участю «Інновації в медицині»*; 2021 Березень 25–27; Івано-Франківськ. Івано-Франківськ: Івано-Франківський національний медичний університет МОЗ України; 2021, с. 79.
23. **Гладких ФВ**. Антиноцицептивна активність кріоконсервованого екстракту плаценти та ібупрофену при їх комбінованому застосуванні в експерименті. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Young science 3.0»*; 2021 Березня 26; Київ. Київ: Національний університет охорони здоров'я України ім. П. Л. Шупика МОЗ України; 2021, с. 17–8.
24. **Гладких ФВ**, Манченко АО, Белочкіна ІВ. Макроскопічна характеристика цитопротективної дії кріоконсервованого екстракту плаценти в дистальних відділах травного тракту на моделі мелоксикам-індукованого ульцерогенезу. *Матеріали VIII Міжнародного медико-фармацевтичного конгресу «Bukovinian International Medical Congress –*

- 2021»; 2021 Квітень 6–9; Чернівці. Чернівці: Буковинський державний медичний університет МОЗ України; 2021, с. 263.
25. **Гладких ФВ**, Манченко АО, Белочкіна ІВ. Експресія апоптичного маркеру каспази-3 у слизовій оболонці шлунка на тлі застосування диклофенаку натрію та кріоекстракту плаценти в експерименті. *Матеріали XXV Міжнародного медичного конгресу студентів та молодих вчених*; 2021 Квітень 12–14; Тернопіль. Тернопіль: Тернопільський національний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України; 2021, с. 190.
26. **Гладких ФВ**, Манченко АО, Чиж МО. Вплив мелоксикаму та кріоекстракту плаценти на моторно-евакуаторну функцію шлунка у мишей. *Матеріали XVIII Наукової конференції студентів та молодих вчених «Перший крок в науку – 2021»*; 2021 Квітень 15–17, Вінниця. Вінниця: Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова МОЗ України; 2021, с. 496–7.
27. **Гладких ФВ**, Чиж МО. Модуляція гастротоксичності індометацину при застосуванні кріоекстракту плаценти. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю для студентів та молодих вчених «Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини»*; 2021 Квітень 22–23; Одеса. Одеса: Одеський національний медичний університет МОЗ України; 2021, с. 56.
28. **Гладких ФВ**, Чиж МО. Зв'язок між рівнем С-реактивного білка та антифлогістичною активністю диклофенаку натрію і кріоконсервованого екстракту плаценти в експерименті. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Щорічні терапевтичні читання. Неінфекційні захворювання: профілактика та зміцнення здоров'я в Україні»*; 2021 Квітень 22–23; Харків. Харків: Державна установа «Національний інститут терапії ім. Л. Т. Малої Національної академії медичних наук України»; 2021, с. 30.
29. **Гладких ФВ**, Манченко АО, Михайлова ІП. Стан перекисного окислення ліпідів при експериментальному ревматоїдному артриті на тлі застосування диклофенаку натрію та кріоконсервованого екстракту плаценти. *Матеріали XVIII Міжнародної наукової конференції студентів, молодих науковців та фахівців «Актуальні питання сучасної медицини»*; 2021 Квітень 22–23; Харків. Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна МОН України; 2021, с. 46–7.
30. **Гладких ФВ**, Чиж МО. Режими введення і противиразкова активність кріоконсервованого екстракту плаценти при гастропатіях, індукованих нестероїдними протизапальними засобами. *Матеріали 45-ї щорічної конференції молодих вчених «Холод в біології та медицині: актуальні питання кріобіології, трансплантології та біотехнології – 2021»*; 2021 Травень 19; Харків. Харків: Інститут проблем кріобіології Національної академії наук України; 2021, с. 26.

31. **Гладких ФВ**, Чиж МО. Вплив мелоксикаму та кріоконсервованого екстракту плаценти на секреторну активність шлунка в експерименті. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю: «42 наукові читання ім. О. О. Богомольця»*; 2021 Травень 24, Київ. Київ: Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця МОЗ України; 2021, с. 47–8.
32. **Гладких ФВ**, Чиж МО. Інтенсивність деструктивних процесів сполучної тканини при експериментальному ревматоїдному артриті на тлі застосування кріоекстракту плаценти. *Клінічна та профілактична медицина. 2021; 2 (16): Матеріали науково-практичної конференції молодих вчених «Сучасні досягнення і перспективи розвитку профілактичної та клінічної медицини»*; 2021 Травня 27; Київ. Київ: Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами; 2021, с. 100.
33. **Гладких ФВ**, Чиж МО. Секреторна активність шлунка на тлі нарізного введення диклофенаку натрію та кріоконсервованого екстракту плаценти. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю: «IX наукова сесія інституту гастроентерології Національної академії медичних наук України. Новітні технології в теоретичній та клінічній гастроентерології»*; 2021 Червень 17–18, Дніпро. Дніпро: Державна установа «Інститут гастроентерології Національної академії медичних наук України»; *Гастроентерологія. 2021; 2: 132–3.*

11. Рекомендація дисертації до захисту.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота **ГЛАДКИХ Федора Володимировича «Застосування кріоекстракту плаценти для корекції ульцерогенної дії нестероїдних протизапальних засобів (експериментальне дослідження)»** відповідає вимогам, передбаченим пунктом 10 «Тимчасового порядку присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України №167 від 06.03.2019 р. із змінами) та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України за спеціальністю 222 – Медицина, а також Вимогам до оформлення дисертації (наказ Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р.).

РЕКОМЕНДУВАТИ:

Враховуючи високий рівень виконаних досліджень, а також актуальність теми роботи, наукову новизну результатів та їх наукове і практичне значення, оцінку фахівців, присутніх на розширеному засіданні відділу експериментальної кріомедицини Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, експерти рекомендують дисертаційну роботу **ГЛАДКИХ Федора Володимировича «Застосування кріоекстракту плаценти для корекції ульцерогенної дії нестероїдних протизапальних засобів**

(експериментальне дослідження)» до захисту в спеціалізованій вченій раді для здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – Охорона здоров'я за спеціальністю 222 – Медицина.

РЕКОМЕНДУВАТИ до складу разової спеціалізованої ради:

Головою спеціалізованої вченої ради призначити доктора медичних наук, професора КОМΠΑНИЄЦЬ Антоніну Михайлівну – завідувача лабораторії кріопротекторів Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, м. Харків.

Офіційними опонентами:

1. Доктора медичних наук, професора ДЕРИМЕДВІДЬ Людмилу Віталіївну – професора кафедри фармакології та фармакотерапії Національного фармацевтичного університету Міністерства охорони здоров'я України, м. Харків;
2. Доктора медичних наук, професора ЖЕЛЕЗНЯКОВУ Наталію Мерабівну – завідувача кафедри внутрішньої медицини №1 Харківського національного медичного університету Міністерства охорони здоров'я України, м. Харків.

Результати відкритого голосування:

Присутні – 25

«за» – 25

«проти» – 0

«утрималось» – 0

Рецензент

д. мед. н., ст. н. с.,
зав. відділу кріофізіології

Бабійчук В.Г.

Рецензент

д. мед. н., ст. н. с.,
в. о. зав. відділу кріоендокринології

Легач Є.І.

Головуючий на засіданні

к. б. н., ст. н. с.,
відділу експериментальної кріомедицини

Белочкіна І.В.

Підписи

ст. н. с. Бабійчука В. Г.,

ст. н. с. Легача Є. І.,

ст. н. с. Белочкіної І. В.

засвідчую

Зав. відділу кріофізіології / Рецензент с. в. Г. В. І.

«24» бересня 2021 р.

М.П.